

Universitätsbibliothek Wuppertal

**Quatuor D. N. Jesu Christi Euangeliorum Versiones
perantiquæ duæ, Gothica scil. et Anglo-Saxonica**

Junius, Franciscus

Dordrechti, 1665

Cap. III.

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-702](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:468-1-702)

IS ΓΛΕΛΣΤΛΙΔΛ ΦΩ ΥΛΙΚΔΛ
ΛΛΛΛ İN ΗΛΙΚΤΙΝ ΣΕΙΝΛΜΜΛ:
52. ΟΛΗ İΛΙΣΝΣ ΦΛΗ ΕΚΧΔΕΙΝ
ΟΛΗ ΥΛΗΣΤΛΗ ΟΛΗ ΛΝΣΤΛΙ ΛΤ
ΓΡΦΛ ΟΛΗ ΜΛΝΝΛΜ:

C A P . I I I .

C A P . III.

Ðyr gebýrað on rætegn-dæg
to ær færtene ær myð-
dan-pyntja:

1. IN ΣΕΚΛ ΦΛΝ ΞΙΜΞΤΛΗΝΝ-
ΔΙΝ ΦΙΝΔΙΝΛΣΣΛΝΣ ΤΕΙΒΛΙΚΙ-
ΛΝΣ ΚΛΙΣΛΚΙΣ. ΚΛΓΙΝΩΝΔΙΝ
ΠΠΝΤΙΛΝ ΠΕΙΛΛΤΛΝ İNDΛIΛ.
ΟΛΗ ΞΙΔΝΚΚΛΓΙΝÇΛ ΦΙΣ ΓΛΛΕΙ-
ΛΛΙΛΑΣ ΗΕΚΧΔΕΣ. ΞΙΛΙΠΠΛΗΖΗΗ
ΦΛΝ ΒΚΡΦΚΣ ΙΣ ΞΙΔΝΚΚΛΓΙΝÇΛ
ΦΙΣ ΙΤΠΚΛΙΛΑΣ ΟΛΗ ΤΚΛΚΛΗΝΕΙ-
ΤΙΔΛΝΣ ΛΛΝΔΙΣ. ΟΛΗ ΛΥΣΛΗ-
ΛΝΣ ΛΚΕΙΛΕΝΙ ΞΙΔΝΚΚΛΓΙΝÇΛ.

2. ΛΤ ΛΗΗΗΜΙΣΤΛΜ ΓΠΔСАМ
ΛЛННК ΟЛH ΚЛСЛЕИН. ΥЛКФ
УЛКД ГХФS ΛT İXHЛННEN ΖЛ-
ХЛКИИС СННЛН İN ΛПФИДЛI:

3. ΟЛH ΟЛM ΛНД ΛЛЛANS
ГЛНСГANS İANКД ΛНЛANS ΜЕК-
СЛANS ΔΛНПЕIN İДКЕИГS ΔN
ЕКЛЛСТЛ ЕКЛУЛКИТЕ.

4. ΣУЛ SҮE ΓЛМЕЛД İST İN
ВКРХМ УЛКДЕ ESЛЕИИС ПКЛН-
ФЕТЛANS. ΑИФЛАНДINS. STИBНЛ
УКРГЛАНДINS İN ΛПФИДЛI. МЛН-
УЕД УГ ΞЛНИNS. КЛИХТЛS УЛК-
КЕИФ STЛЛГS İS.

5. ΛЛЛ ΔЛЛЕI ΟSEПЛЛСЛДЛ.
A a. ΟЛH

þor geheold ealle þas popd. on
hyne heortan ymeagende:

52. And se ðælend þeah
on piſdome and on ylde. and
mid gýfe mid Gode and mid
mannum:

C A P . III.

Ðyr gebýrað on rætegn-dæg
to ær færtene ær myð-
dan-pyntja:

1. Soðlice þam fiftedan
geare þær Læferer anpealder
Tiberii. begýmentum þam
Pontijcan Pilate Iudea-Heode.
feorðan dæler pica Lalilee
Hejode. Filippo hýr bretfer
feorðan dæler pica Itupie. I
þær picer Traconitidij. and
Lifania Abiline feorðan dæ-
ler pica.

2. Undeþi þara ræceþda eal-
þrum Anna i Laifa. Groder
popd þær georoden ofer Za-
chariaj runu on peſtenne.

3. J he com into eall Iop-
daner pice bodigende dædbø-
te fulluht. and jýnna þor-
gýfenerre.

4. Spa hit appiten iſ on
Iraier bec þær pitegan. Eli-
piender ræfn on peſtenne.
gegeanniað Dnihtner peð-
doð hýr iſðas rihte.

5. Ælc ƿenu byð gefyl-
led.

9. ƏLH ALLA EΛΙΚΓΡΗΣΕ ƏLH
HΛΛΙΝΕ ΓΛΗΝΛΙΥΣЛАЛ. ƏLH
ΥΛΙΚΦΙΦ ΦΛНЛ ҮКЛІУХ АН KΛИH-
TAMMÄ. ƏLH NSΦKNSTEIS АN
VIGAM SΛΛИHTЛIM.

6. ƏLH ГΛАДІОІФ ALLA ЛЕІКЕ
NΛSEIN ГXФS:

7. АЛФ ΦЛН АН ΦЛIM АТГАГ-
ГЛНДЕІМ МЛНЛГЕІМ АЛППСЛН
ЕКЛМ SIS. КННІ НЛДКЕ. ОЛС
ГЛТЛКНІДЛ ІЗVІS ΦЛІННЛН
ЕЛНКЛ ΦЛММЛ АНЛУЛІКФІН
НЛТІЗЛ.

8. УЛНККСЛІФ NN АККЛН
УЛІКФЛТЛ ІДКЕІГXS. ƏLH NI
АЛГІННЛІФ СІФЛН ІН ІЗVІS.
АТТЛН ЛІГПМ АБКЛНЛМ. СІФЛ
АНК ІЗVІS ΦЛТЕІ МЛГ ГXФ NS
STЛІНЛМ ΦЛIM НККЛІСГЛН
ВЛКНЛ АБКЛНЛМЛ:

9. АФФЛН ԾН SХ АУЗI АТ
УЛНКТІМ ВЛГМЕ ЛІГІФ. ALLA
NN ВЛГМЕ ННВЛІКЛНДЛНС
АККЛН ГXД. НСМЛІТЛДЛ ƏLH
ІН ЕХН ГЛЛЛГСЛДЛ:

10. ƏLH ЕКЕНН ІНЛ МЛНЛ-
ГЕІNS. СІФЛНДЛНС. ΦЛН ОЛ
TЛНСЛІМЛ:

11. АНДІЛЕСЛНДС ΦЛН АЛФ.
SЛ HЛВЛНДС ТУXS ПЛІДXS. ГІ-
БЛІ ΦЛММЛ НННЛВЛНДІН. ƏLH
SАГІ HЛВЛІ МЛТІNS. SАМЛЛЕІ-
КX TЛНСЛІ:

12. СЕМНН ΦЛН МХТЛКСЛ
АЛППСЛН. ƏLH СЕФНН АН ІМ-
МЛ. АЛІСЛКІ. ОЛ TЛНСЛІМЛ:

13. ΦЛ-

leb. and ælc munt and beoph
byð genyðeƿus. and þrups
beoð on ȝerihte. Ȝ unðeƿyu
on ȝmeðe ƿegar.

6. And ælc flærc ȝerihð
Godeſ hæle:

7. Soþlice he cƿeð to þam
menegum he ƿeƿdon þ hig
ƿærion ȝefullobe ƿram him.
Eala ge næððrena cynn. hƿa
ætýpde eor þ ȝe ƿleon ƿram
þam topeaƿban Ȝƿje.

8. Doð ȝeoƿnlice peorð-
lice ƿædbote ƿærtmar. Ȝ ne
ongynne ge cƿeðan. ƿe haba-
ð uj to ƿæðen Abrahām.
ic recge eor þ Ȝros uj ƿra-
mihtig þ he mæg of ȝýr̄um
ȝtanum Abrahameſ beaƿan
apeccan:

9. Nu uj ƿeo æx ajett to
þær tƿeoref ƿýr̄truman. pi-
toldice ælc tƿeop he ne
briugð ȝodne ƿærtm. byð
ƿorſorƿen ȝon ȝýr̄ aƿorƿen:

10. Da ahrodon hyne þa
menegu. and cƿeðon. ƿræt
do ƿe:

11. Da cƿeð he to hým.
Se he hæfð tƿa tunecan ȝylle
þam he næfð. Ȝ þam ȝelice
do ƿe he mettaf hæfð:

12. Da comon þa manful-
lan þ hig aþrege ne ƿærion. Ȝ
cƿeðon to him. Laƿeop. ƿræt
do ƿe:

13. Da

13. **ΦΛΚΗΣ ολφ δη ἵμ.** ΝΙ-
ΥΛΗΤ οελκ φλτει γλκλιδ
σιγλι ἵγισ λλνσγλιψ:

14. **ΕΚΕΗΝΝ φλη ινλ γλη φλι**
μιλιτρνδ λns. αιφληδ λns. γλη
γεις Θλ τλησλιμλ: γλη αλφ
δη ἵμ. ΝΙΜΛΝΛΗΝΝ ήχλφ.
ΝΙΜΛΝΛΗΝΝ λνλμλητσλιψ.
γλη γλλαλιψ λννχμ ἵγια-
κλιμ:

15. **ΑΤΥΕΝσλαειν φλη λλ-**
λι μλαλγειν. γλη φλγκσλ-
λιμ λλλιμ ιη λλικτλι σει-
νλιμ βι ἵχλλννειν ηηη λητρ
σλ γει χκιстns.

16. **λνληρε φλη ἵχλλνнes**
λλλιμ. αιφληδ. ικ λλλις
ἵγισ γλτιν δληπσλ. ιψ γλγ-
γιψ σνιφρζλ mis. φιζει ικ ηι
ηι γλικψ λνλκινδ λn skλп-
λκλιп skλhis ιs. σλη ἵγισ
δληпειψ ιη ληмин γεиλммл
γλη εннн.

17. **λλаλаd s** σνиfisκλиkрn
ιη λлалn σeиnлi. γлh гл-
клнеiψ глфклск σeиn. γлh
вкiгgiψ клнкn ιn ванstлn
σeиnлммл. ιψ λлалn ιntл-
дeиψ εннn ηнoлпnлnдin:

18. **млнлг нфслн** γлh αн-
лк φклестслnдs φиfспiл-
лxлл млнлгeиn:

19. ιψ λекdес σл тлткак-
кес глаkлns ƒkам ιммл вi
λекdиlдeиn uen вкxкs is.
γлh вi λллл φxei глаyлкх-
тл пxилл λекdес.

A a 2

20. **λнл-**

13. **Да срæð he.** Ne δο
ge naht mage þonne þ eor
geret iр:

14. **Да ahrodon hýne ja**
cempa. ɏ crædon. And hræt
do pe:: **Да ræde he hým.** Ne
rlea ge nanne. ne tale ne δoð.
ɏ beoð eðhylde on eorþum
anþlyfenum::

15. **Soðlice þam folce pe-**
nenðum. and eallum on hyra
heortan þencendum be lo-
hanne hræþer he ɏriht rære.

16. **Да anþrapode Iohan-**
nej him eallum. reczende.
pitodlice ic eop on rætehe
fullige. ɏoðlice cymð ɏtren-
ðra þonne ic. þær ic ne com
þyrðe þ ic hýr rceo-hrang
unacnytte. he eop fullað on
halgum ɏaſte ɏ on rýpe.

17. **And hýr fann yr on**
hýr handa. and he feorðan
hýr bejenerej flosse. and ɏade-
nað hýr hræte into hýr beje-
ne. þ ceaf he feorðan on
unacpendedlicum fýje::

18. **Manega oðre þing bo-**
vigende he þ folc lærðe::

19. **Heþoder je feorðan**
ðalerj rica. ja he ræs fram
hým ȝeðnead be þære Heþo-
ðiðiðcan hýr brioður rífe. ɏ
be eallum ȝfelum þe Heþoder
ðýðe.

20. And

20. ΛΝΔΛΙΔΝΚ ɔλή ϕΛΤΛ
ΛΝΛ ΛΛΛ. ɔλή ΓΛΛΔНК ̄X
hЛNNEN iN KАKKАKAI:

21. γЛKФ ϕЛN ВI ϕe дЛпpi-
дЛ ΛЛЛАМЛ MЛNЛГEIN. ɔлh
ЛT ̄LISN ̄FДЛпiдЛMMЛ
ɔлh BИДGЛNДEIN. nSLпKНxАL
HIMINS.

22. ɔлh ЛTidMдgA LhMЛ sЛ
yЕihЛ LЕiKis SInNЛ sУe LhAkS
ΛNЛ iNЛ. ɔлh STiBnЛ nS hи-
MINЛ γЛKФ. uifЛnДEi. ϕn iS
SInNs MЕiNS sЛ LИnБA. iN ϕn-
ZEI γЛiЛГЛLEiKЛdЛ:

23. ɔлh SИLБA γЛs iLISNs sУe
CEKE ϕKiГETiГiУe ̄FГЛKнN-
γЛi. sУЛЕi SInNs MИnДs γЛs
iXSEfIS.

je pæf Nazareth: Spa of cneopýrre on
pæf Godes runu. oð fíf and hund reofantig cneopýrre:
SInNЛns hЕLЕiS.

24. SInNЛns MЛTФLTiS.

SInNЛns MЛiЛKEiS.

SInNЛns iXSEfIS.

25. SInNЛns MЛTTЛPhiViS.

SInNЛns NЛnMiS.

SInNЛns NЛГГЛiS.

26. SInNЛns MЛhЛPhiS.

SInNЛns SЛiMЛiEiNiS.

SInNЛns iXdAiS.

27. SInNЛns iXhЛNNiNS.

SInNЛns ZЛnKЛnBЛiLiS.

SInNЛns NEkiNS.

28. SInNЛns MЛiЛKEiNS.

SInNЛns KXSЛMiS.

SInNЛns HEkis.

29. SInNЛns iXSEzIS.

SInNЛns LAlVVEiS.

SInNЛns GЛNNiNS.

SInNЛns LMMRNs.

SInNЛns LIZLEiMiS.

SInNЛns MЛTTЛPhiLns.

SInNЛns iXSEfIS.

SInNЛns KЕSiNS.

SInNЛns SЛLLPhiEiLiS.

SInNЛns LdDEiNS.

SInNЛns LIKMxДLMiS.

SInNЛns LILeIzLiKis.

SN-

20. And oþer eall hæt he
ge-icte. þ he beclýrde Iohan-
nem on cweapte ne:

21. Soðlice pæf ȝeporðen
þa eall þ folc pæf ȝefullod.
and þam ȝælende ȝefulleðum
i gebibbendum. heorun pæf
ȝe-ðopenud.

22. I je halga Гaгt axtah
lichamlicpe anfýne on hine.
yra an culfpe. I ræfn pæf
of heofone ȝeporðen. I þur
cƿæð. Du eapt min ȝecope-
na runu. on þe me ȝelicode:

23. And je ȝælend pæf on
ylbe yþylce þritig pintpe. þ
men pendon þ he næhe lo-
per runu. je pæf ȝælief runu.

L U C E C A P . I V .

189

SUNANS İRGEMIS.	SUNANS MATTΛΦΛNIS.
SUNANS ALİYGEIS.	
30. SUNANS SYMLİXNS.	SUNANS İNDINS.
SUNANS İRSEFIS.	SUNANS İRHANNINS.
SUNANS ALİEIΛKEIMIS.	
31. SUNANS MΛLΛLΛNIS.	SUNANS MΛEİNΛNIS.
SUNANS MΛTTΛΦΛNIS.	SUNANS NΛΦΛNIS.
SUNANS ALYGEALIS.	
32. SUNANS İALİSSALİZIS.	SUNANS RBEALIS.
SUNANS KΛNΛNZIS.	SUNANS SΛLMΩNIS.
SUNANS NΛHASSXNIS.	
33. SUNANS ALMEİNΛDΛBIS.	SUNANS AKΛMIS.
SUNANS ALIZKIS.	SUNANS FΛKΛLİZIS.
SUNANS İNDINS.	
34. SUNANS İAKRVIS.	SUNANS İSAKIS.
SUNANS ALKΛLΛMIS.	SUNANS ΦΛKINS.
SUNANS NΛKΛKIS.	
35. SUNANS SΛIKΛKIS.	SUNANS KΛGΛVIS.
SUNANS FΛLΛLΓIS.	SUNANS LΙBΛKIS.
SUNANS SΛLΛMIS.	
36. SUNANS KΛEİNΛNIS.	SUNANS AKΕΛKSΛDIS.
SUNANS SEMIS.	SUNANS NΛNΕLIS.
SUNANS ALMΛKIS.	
37. SUNANS MΛΦNΣΛLIS.	SUNANS ALNOKIS.
SUNANS İAKEDIS.	SUNANS MΛLΕIΛΙEΛIS.
SUNANS KΛEİNΛNIS.	
38. SUNANS ALNOKIS.	SUNANS SEADIS.
SUNANS ADΛMIS.	SUNANS ΓΦΨ.

C A P . I V .

1. İP İALİSNS ALHMINS YEHIS
ENLLAS ΓΛΥΛΛDİL SIK FKLAM
İLNUKDLANLN. GΛH TΛNHLNS
YLS İN ALMIN İN ALPHIDL.

2. ALGE FİDÜYKTIΓNNS FKLİ-
SΛNS FKLAM DİLBPLAN. GΛH

A a 3

NI

C A P . IV .

1. Soðlice je ñæleno pæj
full halgum Garfe. Þe pæj
fjam Ioþvane. Þe pæj fjam
halgum Garfe gelæd on fu-
mum pejtene

2. Feopeptig ðaga. Þe pæj
fjam deofle cortod. Þe on
þam